

Sedatie en pre-sedatie screening

Tijdens onderzoek of behandeling
buiten de operatiekamer

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

**albert
schweitzer**

Nuchter zijn

Voor alle behandelingen moet u nuchter zijn. ***Als u niet nuchter bent wordt uw behandeling uitgesteld.***

Tenzij de sedatiepraktijkspecialist iets anders met u afspreekt, gelden de volgende regels:

- **U mag op de avond voor de behandeling vanaf 24.00 uur niets meer eten. Ook mag u op de dag van de behandeling niet roken.**
- **Als u vóór 13.00 uur wordt geholpen**, mag u op de ochtend van de behandeling tot 06.00 uur nog water, thee of zwarte koffie drinken (eventueel met suiker, maar zonder melk), maar niet meer dan 200 ml.
- **Als u na 13.00 uur wordt geholpen**, mag u op de ochtend van de behandeling tot 10.00 uur nog water, thee of zwarte koffie drinken (eventueel met suiker, maar zonder melk), maar niet méér dan 200 ml.
- Kauwgum kauwen mag uiterlijk tot 2 uur voor de behandeling.

Verderop in de folder leest u meer voorbereidingen.

Let op: bij een colonscopie is er een aangepast nuchterbeleid. Dit in verband met de bijbehorende darmvoorbereiding. Deze mag tot 2 uur voor het onderzoek genuttigd worden.

Inleiding

Bij een onaangenaam onderzoek of pijnlijke behandeling die niet op de operatiekamer plaatsvindt, kunt u een 'matige tot diepe sedatie' krijgen. Dit wordt ook wel procedurele sedatie en analgesie genoemd. Dit is meer dan een zogeheten roesje, maar minder dan een volledige narcose. Zo krijgt u meer comfort tijdens uw onderzoek of behandeling.

Wat is procedurele sedatie en analgesie (PSA)?

Sedatie betekent letterlijk het verlagen van het bewustzijn bij een patiënt. Analgesie betekent letterlijk ongevoeligheid voor pijn. Dit gebeurt door het geven van medicijnen via een infuus in een ader van uw hand of arm. Sedatie en analgesie zorgen er meestal voor dat u een onplezierige behandeling niet bewust meemaakt. Uit gemak spreekt men vaak alleen van sedatie of PSA.

Het verschil met een narcose is dat u zelf blijft ademen en er dus geen beademingsmachine nodig is.

De sedatiepraktijkspecialist (SPS)

De sedatie wordt gegeven door een sedatiepraktijkspecialist (SPS). Dit is een anesthesiemedewerker die zich heeft gespecialiseerd in verschillende vormen van anesthesie, pijnbestrijding en zorg die worden gegeven rondom en tijdens uw behandeling. Gedurende de gehele behandeling is de SPS bij u. Hij bewaakt uw vitale lichaamsfuncties (hartritme, bloedsomloop en ademhaling). Op de uitslaapkamer (verkoeverkamer) is de SPS verantwoordelijk voor uw pijnbestrijding.

Pre-sedatie screening

Tijdens de pre-sedatie screening heeft u een gesprek met de SPS. Dit gesprek vindt meestal telefonisch plaats. Als wij u bellen kan er anoniem bij u op uw telefoon staan.

Wij streven ernaar om u zo snel mogelijk te bellen maar het kan zijn dat dit pas een dag voor de behandeling gebeurt. Zo nodig wordt er een afspraak op de polikliniek gemaakt.

Het doel van dit gesprek is het inschatten van uw gezondheidsrisico. Soms is er aanvullend onderzoek nodig zoals een hartfilmpje of bloedonderzoek. Ook kan het nodig zijn om een andere specialist naar uw conditie te laten kijken.

Tijdens de behandeling kan het zijn dat een andere SPS, dan degene die u gesproken heeft de sedatie geeft. Ook hij weet wat er met u besproken is tijdens de pre-sedatie screening.

Als u nog vragen heeft over uw onderzoek of behandeling of het resultaat dat u daarvan mag verwachten, kunt u die vragen stellen aan de specialist die u daarvoor behandelt.

Beleving

We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een onderzoek of behandeling krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier.

Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

Overige voorbereidingen

Medicijngebruik

De behandelend specialist en/of SPS bespreekt met u welke medicijnen u moet stoppen voor uw behandeling en welke u moet blijven innemen. De medicijnen die u wel mag gebruiken, neemt u met een slokje water in.

Roken

Op de dag van uw behandeling mag u niet roken. De luchtwegen van rokers zijn vaak geïrriteerd en daardoor gevoeliger voor ontstekingen. Bovendien kan hoesten na de behandeling erg pijnlijk zijn.

Sieraden, make-up en overige zaken

- U mag geen horloge en sieraden dragen.
- Neem geen waardevolle spullen mee.
- Het is verstandig om uw bril en/of contactlenzen veilig op te bergen. Een gehoorapparaat kunt u zo lang mogelijk inlaten.
- Verwijder eventuele make-up en nagellak. Het sedatieteam wil namelijk de kleur van uw huid en nagels kunnen zien.
- Afhankelijk van het onderzoek of de behandeling, mag u wel of geen eigen kleding aanhouden. We vertellen u dit ter plaatse. Trek in ieder geval wel een T-shirt aan met korte mouw.
- Soms mag u uw gebitsprothese inhouden.

Vervoer regelen

U krijgt tijdens de behandeling of het onderzoek een roesje. Daarom mag u na de behandeling niet zelf aan het verkeer deelnemen, ook in verband met wettelijke regels (Wegenverkeerswet artikel 8.1). Regelt u daarom vooraf vervoer naar huis.

Soorten sedatie

Bij iedere behandeling observeren we uw hart- en longfunctie met een bloeddrukband, elektrodes (hartritme) en een saturatiemeter op een vinger (deze meet het zuurstofgehalte van uw bloed). Ook is er altijd een infuus nodig.

Bij sedatie houden we grofweg twee vormen aan: lichte sedatie en matig tot diepe sedatie. Afhankelijk van de soort behandeling of onderzoek en úw wens bepaalt het sedatieteam wat nodig is.

Sedatie en analgesie verminderen uw bewustzijn:

- U wordt slaperig, suf. U maakt daardoor de behandeling niet bewust mee of u bent het na afloop vergeten.
- Ook onderdrukken we tijdens de sedatie de pijnprikkel (analgesie): u voelt minder of geen pijn.

Omdat u wekbaar blijft, te vergelijken met slapen, behoudt u belangrijke reflexen als kunnen ademen en slikken.

We proberen er altijd voor te zorgen dat u (vrijwel) niets van het onderzoek of de behandeling merkt.

Pijnbestrijding na het onderzoek

Tijdens de pre-sedatie screening schatten we in hoeveel pijn u na de behandeling kunt krijgen. Daarbij krijgt u deskundig advies over de beste methode van pijnbestrijding. Uitgebreide informatie hierover vindt u in de folder 'Anesthesie en pre-operatieve screening'.

Na het onderzoek of behandeling

Op de verkoeverkamer

Na de behandeling of het onderzoek brengen we u naar de verkoeverkamer (uitslaapkamer). Deze zaal bevindt zich vlakbij de behandelkamers. Ook hier bent u aangesloten op bewakings-apparatuur.

Via een slangetje in of kapje op uw neus krijgt u extra zuurstof. Dit is voor uw veiligheid. We geven dit standaard aan iedere patiënt. Verpleegkundigen letten op uw vitale lichaamsfuncties en zorgen voor pijnbestrijding indien nodig.

Naar huis

Als u dezelfde dag weer naar huis mag, moet u door een volwassene begeleid worden. Ook thuis mag u niet alleen zijn. Doe het thuis de eerste 24 uur na de behandeling rustig aan:

- Bedien géén machines/voertuigen.
- Neem géén belangrijke beslissingen.
- Neem niet actief deel aan het verkeer.
- Gebruik geen alcohol.
- Eet en drink licht verteerbare voeding zoals brood of beschuit, melk, soep, pudding, gekookte aardappelen, groenten en vis.

Naar de verpleegafdeling

Zodra u voldoende wakker bent van de sedatie, gaat u terug naar de verpleegafdeling. Dit is alleen van toepassing als u bent opgenomen in het ziekenhuis.

Herstel

Afhankelijk van het soort behandeling of onderzoek is het mogelijk dat u zich daarna een tijdlang niet fit voelt.

Dit kan komen door onder andere de sedatie, de eventuele wondgenezing en/of het feit dat u de behandeling als een ingrijpende gebeurtenis heeft ervaren. Uw behandelend arts kan vaak een goede inschatting maken hoe lang uw herstelperiode kan duren.

Tot slot

De behandeling en de sedatie zijn ingrijpende gebeurtenissen. Begrijpelijk dat u daar alles over wilt weten. In deze folder hebben we u algemene informatie gegeven over procedurele sedatie en analgesie. Als u meer wilt weten, stel uw vragen dan aan de SPS. Hij is graag bereid op al uw vragen een zo duidelijk en uitgebreid mogelijk antwoord te geven. Wij wensen u een voorspoedig herstel toe.

Heeft u na het lezen van de folder nog vragen? Of wilt u een afspraak maken of verzetten? Bel dan gerust van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-12.00 uur en tussen 13.00-16.30 uur naar de polikliniek Pre-operatieve Screening, tel. (078) 654 13 32.

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Bij de totstandkoming van deze folder is gebruik gemaakt van informatie afkomstig van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie. De informatie is waar nodig aangepast aan de situatie in het Albert Schweitzer ziekenhuis.

Albert Schweitzer ziekenhuis
Januari 2026
pavo 1343